

P O S U D E K
vedoucího diplomové práce

Jméno a příjmení studenta: Anežka Pavlíčková

Název práce: Výhrada soupisu v pozůstalostním řízení – vybrané otázky

Jméno a příjmení vedoucího: prof. JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.

Práce vyhodnocena IS jako originální (tj. shoda <6 %)

1. Formulace cílů, metodika zpracování práce a aktuálnost tématu:

Autorka předkládá práci na individuálně zadané téma „Výhrada soupisu v pozůstalostním řízení – vybrané otázky“. Zvolila tak – i s ohledem na svůj profesní zájem – nejen aktuální fenomén/problém, který je zajímavý z pohledu teoretického (kupř. otázka vzniku účinků výhrady a jejich pomínutí při pluralitě dědiců odpovědných za dluhy), ale který má mimořádně významné praktické konotace, s nimiž se následně potýká notářská praxe. I proto zvolila autorka kombinaci dvou vědeckých přístupů (analýzy hmotněprávní i procesní úpravy a empirického kvantitativního šetření). Za nejzajímavější pokládám nicméně ty otázky, které si klade v souvislosti s dotazníkovým šetřením (empirická část práce), a sice jak často a v jaké podobě se výhrada soupisu v praxi užívá, zda jde o aktivní iniciativu samotných dědiců či jsou dominantní doporučení samotných notářů. Současně nejde o téma, které by leželo zcela stranou odborného zájmu, je probíráno v monografiích, učebnicích, a především komentářové literatuře. Zvolený výzkumný problém analyzuje a poměřuje nejen prismatem tradičního dědického práva a jeho principiálních východisek, ale je schopna jej zasadit do současných kontextů. Autorka jasně vymezuje cíle práce (dominantně empirické) a klade si otázky, na které se snaží svou prací nalézt odpovědi; měla by je nicméně zařadit do samotného úvodu práce, stejně jako by měla v úvodu vymezit metody své práce – úvod a samotný závěr tak zde příliš neplní svou funkci. Pokud bych měl práci a metodám něco vytknout, pak zejména to, že místy v první a druhé části je autorka příliš popisná, kdy text je na několika místech spíše parafrází zákonného předpisu a analýzu postrádá. Na stranu druhou je tento nedostatek částečně kompenzován poznatky plynoucími z části třetí, která opravdu přináší pro teorii zajímavé diskusní závěry, které by nicméně vyžadovaly hlubší reflexi a interpretaci, pokud by se měly stát úvahami *de lege ferenda*. V práci je stručný (a neproblematizovaný) popis rakouské úpravy (kap. 1.2.2.).

2. Logická struktura a členění diplomové práce:

Text (185 tis. znaků) je celkově přehledně a jasně členěn, jeho struktura je logická, jednotlivé výklady na sebe souvisle navazují. I další vnitřní členění odpovídá klasickým doktrinárním přístupům, zejména je respektováno předepsané členění pro odborný text, tj. úvod do problematiky, shrnutí dosavadního stavu poznání a odborné diskuse nad problémem, stručný rozbor judikatury a další teoretická východiska, nakonec závěr a úvahy *de lege ferenda*. Práce je složena ze 3 větších kapitol, z nichž každá je dále vnitřně členěna do jedné až dvou úrovní podkapitol. První kapitola propedeuticky nastiňuje teoretická východiska problému a autorka se v ní vypořádává s historickými souvislostmi. Druhá kapitola stanoví předpoklady a následky

uplatnění výhrady soupisu de lege lata. Třetí kapitola je pak věnována vlastnímu empirickému výzkumu a popisu závěrů z něj plynoucích.

3. Rozsah a úroveň použitých zdrojů a práce s nimi, bibliografické citace, poznámkový aparát:

Při zpracování tématu byl použit dostatečný počet bibliografických pramenů, které autorka správně uvádí a na konkrétních místech vždy cituje v souladu s citační normou. Poznámkový aparát je přehledný, adekvátní, mohlo být nicméně využito zkratky op. cit. u řady opakujících se děl. Výběr literatury a pramenná základna je reprezentativní a zahrnuje jak tituly aktuální české právní nauky, tak publikace reflektující právní úpravu starší.

4. Jazyková, stylistická úroveň a formální úprava diplomové práce

Jazyková i stylistická úroveň práce je na velmi dobré úrovni. Práce je psána čtivým a srozumitelným jazykem. V práci jsem neshledal žádných podstatných gramatických chyb ani stylistických nedostatků. S právní terminologií je pracováno správně.

5. Formulace vlastních závěrů (práce s judikaturou, úvahy de lege ferenda)

Práce ve třetí části předkládá řadu názorů a závěrů, je totiž výsledkem celorepublikového dotazníkového šetření, které autorka provedla mezi notáři (všemi zapsanými v NK ČR). Autorka by se mohla u ústní obhajoby znovu blíže vyjádřit zejména k:

- Jak interpretuje závěry u otázky č. 17 – změny institutu výhrady soupisu? Jak si vysvětluje postoj většiny respondentů volající po zrušení VSP a návratu k původnímu stavu, popř. hlasům volajícím po významném zjednodušení platné úpravy?
- Jak si interpretuje závěry u otázky č. 12 – přiměřené užívání, resp. nadužívání institutu VSP?

6. Odborná kvalita zpracování tématu diplomové práce

Práce je po odborné stránce standardní a splňuje požadavky kvalifikační práce tohoto stupně, a to jak rozsahem, tak kvalitativní a zde i empirickou analýzou. Prokazuje autorčiny velmi dobré (ucelené, přehledové) znalosti hmotněprávní problematiky, jakož i souvisejících procesních otázek.

Závěr:

Předložená práce prokázala relativní samostatnost a erudici autorky při zpracovávání zvoleného tématu, schopnost zorientovat se v zákonné úpravě, doktríně a příslušné judikatuře. **Práci doporučuji k ústní obhajobě. Navrhuji i předběžné hodnocení: výborně/velmi dobře.**

Datum: 21. 8. 2023

Podpis vedoucího diplomové práce
prof. JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.